

# "לא יכולתי ללכת, אפילו לדבר היה לי קשה"

עדינה ולרשטיין בת ה-65 חלתה בפיברומיאליגיה. ואז גם בסרטן. כאבים כרוניים שיתקו את חייה. משככי כאבים חזקים לא עזרו. הרופאה רשמה קנאביס רפואי, והרימה אותה על הרגליים. כעת, מספרת עדינה על ההתמודדות האישית, ההתגייסות לטובת חולים אחרים ועל שמני קנאביס חדשים המתאימים לבנות ובני 65+ | אלון איזנברג



הקנאביס דווקא מפקס וממלא באנרגיות. סבלתי מהפרעות קשב וריכוז כל חיי ומאז שחליתי הן החמירו. הקנאביס עוזר לי לשבת לקרוא, להתרכז ומפתיע ככל שיהיה גם לזכור את מה שקראתי". בגילאים מבוגרים, בייחוד אצל קשישים, הקנאביס חשוב במיוחד. זו תקופה בחיים שבה הקשיים והאתגרים הבריאותיים נהיים מורכבים וקיימת נטייה להשתמש בהרבה תרופות. הקנאביס יכול לעזור להפחית מכמות התרופות שהמטופל לוקח. אבל חשוב להדגיש שכל שינוי תרופתי חייב בתיאום ובפיקוח הרופא המטפל. ולרשטיין מספרת שהמטופל המבוגר ביותר שליוותה היה בן 102: "הוא היה צלול לחלוטין אבל הכאבים לא נתנו לו מנוח. כשהגיע אליי היה מיואש לחלוטין. הקנאביס אפשר לו לשכוח מהכאבים ולהירגע, ואפילו הוריד לו קצת את לחץ הדם ואת רמת הסוכר בדם. מטופלת מבוגרת אחרת סבלה מסרטן ריאות. היא השתמשה בשמן והייתה זקוקה לליווי אינטנסיבי מהרגיל. היא נפטרה אחרי שנה אבל עד שזה קרה הקנאביס נתן לה איכות חיים. היא פרוחה, הלכה לאופרה, יצאה לבלות וקראה – דברים שלא הייתה מסוגלת לעשות מאז שחלתה. כל שבוע בני משפחתה היו מתקשרים ומודים לי. היא נכנסה לי ללב. בשבעה משפחתה הציגה אותי כזו שעזרה לאמא שלהם לחיות כמו שצריך. מאוד התרגשתי".

## לא חייבים לעשן

"בשעות הלילה אני משתמשת בשמן שמאפשר לי לישון בלי להתעורר", משתפת ולרשטיין ומעידה: "אני ישנה רצוף וקמה כמו חדשה. עד לקנאביס הייתי קמה עייפה ומרוקנת. חשוב שאנשים ידעו שאפשר להשתמש בקנאביס בלי לעשן. השמן נוח יותר לשימוש, מותר להשתמש בו מחוץ לבית והוא מספק מינון קבוע המשפיע ליותר שעות". קשה להתרגל לטעמו המר של שמן הקנאביס. כעת, מסתבר, גם לא חייבים. שמנים חדשים, המתאימים במיוחד לבני ובנות 65+, מועשרים בטרפנים, חומרים שתורמים להשפעה הרפואית של הצמח ומעניקים לו טעמים וארומות של פירות ותבלינים. מייסה רוחאנא, הרוקחת האחראית בבית המרקחת XTRACANN, מסבירה: "שמני BCANN SILVER מועשרים בפורמולות טרפנים שהותאמו לצרכים ולפיזיולוגיה של גופנו בגיל המבוגר. הוויסות והבקרה ההדוקה על כמות הטרפנים מוסיפים לטיפול בקנאביס דיוק שחסר במוצרי הקנאביס הגנריים". מייסה מתעכבת על השיפור בטעם שלעיתים, כך מסתבר, חשוב לא פחות: "רבים מתקשים להתרגל לטעם המר של הקנאביס ומפסיקים להשתמש בו. הוספת הטרפנים הופכת את השמן לטעים יותר. אנחנו גם רואים הענות והתמדה טובות יותר עם שמנים אלה".

לאורך היום עדינה צורכת את הקנאביס בשאיפה: "אני מודה שבחודשים האחרונים אני כבר פחות מגלגלת בעצמי את הג'וינטים (סיגריות הקנאביס, בשוק הרפואי מכונות 'גלילות', ובאנגלית 'Pre-Rolls') וצורכת גלילות מוכנות. זה חוסך לי את כל ההתעסקות בהכנה שלהן. הן חסכוניות וההשפעה שלהן חזקה לפחות כמו של הג'וינטים שאני מכינה בעצמי".

**בזלת פארמה מעמידה לרשות המטופלים בקנאביס ובני משפחותיהם הדרכה ויעוץ ללא עלות בטלפון: 072-22-11-500.**

הכותב, בוגר לימודי רפואה והרבליסט קליני, הוא מנהל התקשורת הרפואית-שיווקית ושיתופי הפעולה של קבוצת בזלת.

מיעץ ללא עלות לכל מי שמתקשר, ויש חברות שכל ייעודן הוא לסייע בהוצאת הרישיון. כל זה לא היה קיים בעבר, בטח שלא נגיש בצורה שכזו. "הקנאביס הרים אותי על הרגליים ובדרך הבנתי עד כמה הדרכה וליווי חשובים להצלחה של הטיפול וההתמדה בו. החלטתי להרים את הכפפה והתחלתי להדריך מטופלים בהתנדבות". תוך כדי תנועה פגשה וליוותה מאות חולים, תוך שהיא צוברת ניסיון וידע מקצועי: "עברתי קורס קנאביס רפואי של משרד הבריאות והשתלמויות שנתנו לי כלים לעזור לאחרים. הסיפוק שההתנדבות סיפקה לי מילא ושאל אותי, הרגשתי שיש לי בשביל מה לקום, למי לעזור ומה לעשות".

## לא בהכרח ממסטל

"היום הקנאביס בכותרות. הציבור מכיר אותו ופחות מושפע מדעות קדומות אבל בעבר מטופלים היו אומרים לי – 'אוי זה סמים'. הסברתי להם שקנאביס אכן מוגדר כסם אבל כך גם האופיאטים שאנחנו לוקחים, רק שהם ממכרים משמעותית ממנו ומינון יתר מהם יכול להרוג. הקנאביס ממכר הרבה פחות, תופעות הלוואי שלו קלות וברגע שמתרגלים רובן נעלמות".

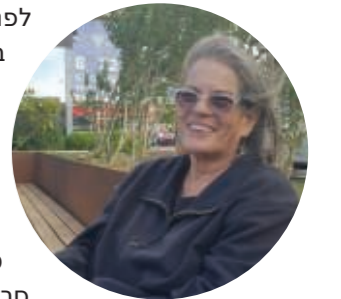
"כשאנשים שומעים 'קנאביס', הדבר הראשון שעולה להם לראש הוא 'סאטלה'. קנאביס באמת יכול למסטל אבל לא בהכרח", מסבירה ולרשטיין: "זה תלוי בסוג הקנאביס ובעיקר באחוז ה-THC, החומר הפעיל הפסיכואקטיבי. אפשר למתן את תחושת ה"היי" דיי בקלות בעזרת מיץ לימון או ויטמין C", מסבירה ולרשטיין, ומשתפת: "אותי

בעידוד מצד בתה אלה, השתכנעה ולרשטיין לתת הזדמנות לקנאביס הרפואי. בזמנו, מספרת, המודעות והשימוש היו מצומצמים: "מבחינתי הרופאה שהמליצה על הטיפול פשוט הצילה אותי. השיפור היה מדהים. בהדרגה יכולתי להתנייד ולהתנהל בלי להיות "מסטולית" מהתרופות ולהרגיש טוב. את מרגישה שאת יכולה להתרומם, להזיז את עצמך מהכיסא. פתאום חסמים יורדים והתפקוד עולה. הקנאביס שינה את חיי. בלעדיו אני לא מסוגלת לישון ולאכול כמו שצריך. עבורי זה היה לא פחות מלקבל את החיים בחזרה. יכולתי לצאת ולהיפגש עם אנשים. אומנם לא חזרתי למעגל העבודה כי עבודה במטבחים אינה מתאימה למצבי אבל מעבר לכך חזרתי לעשות כמעט את כל מה שעשיתי לפני שחליתי".

לפני שלוש שנים אובחן אצל ולרשטיין גם סרטן. היא עברה ניתוח וטיפולים כימיים וביולוגיים וכיום נקיה מגרורות. "הקנאביס עזר לי להתמודד עם תופעות לוואי של הטיפולים, לתיאבון, לבחילות וההקאות וחשוב לא פחות – להתחבר לשמחת חיים. הטיפולים ובעיקר תופעות הלוואי היו גהינום. בלי הקנאביס לא הייתי עוברת את הטיפולים האלה".

## יועצת קנאביס

ולרשטיין קיבלה את האישור להשתמש בקנאביס בראשית העשור הקודם, והיא אחת מאלף מקבלי הרישיונות הראשונים בישראל. היא מספרת שבזמנו היה קשה למצוא מישהו שיסביר על הטיפול ויעץ איך לבחור מוצר קנאביס מתאים: "היום מרכז ההדרכה הטלפוני של בזלת



עדינה ולרשטיין

לפני למעלה מעשור חלתה עדינה, בפיברומיאליגיה, תסמונת המאופיינת בכאבים כרוניים בלתי מוסברים, המשולבים בעייפות, הפרעות שינה וקשיים בחשיבה ובזיכרון. פיברומיאליגיה היא מחלה שקופה – הכאבים והסבל הנלווה לה סמויים מהעין. החולים נראים בריאים, אך סבלם קשה ולעיתים מלווה במגבלות קשות. הגורם למחלה טרם הובהר ולא קיימת בדיקה המאפשרת אבחון חד-משמעי.

דלקת חריפה במעיים וניתוח שהסתבך ריתקו את ולרשטיין למיטה. חודשים הייתה מאושפזת בעוד מצבה החמיר. השפית הפעלתנית שניהלה מטבחים והקימה קייטרינג עצמאי, מצאה עצמה כשבר כלי: "לא יכולתי ללכת, אפילו לדבר היה לי קשה מרוב עייפות וכאבים. הייתי מותשת ולצאת מהמיטה הפכה למשימה מורכבת. לא הייתי מסוגלת להחזיק סכין, שלא נדבר על לפתוח קרטון חלב או בקבוק שתייה. הרגשתי שאיבדתי את עצמי".

תרופות ממשפחת האופיאטים (משככי כאב נרקוטיים) שנרשמו לה הפחיתו את הכאבים אבל תופעות הלוואי היו בלתי נסבלות: "אין משכך כאבים שלא ניסיתי. עם אף אחד מהם לא הייתי מסוגלת להתמיד. הם הפכו אותי לזומבי, הייתי ממש מתה-מהלכת מההשפעה שלהם, מספרת ולרשטיין, ומוסיפה שבדיעבד זה כנראה המזל שלה: "אם הייתי מסוגלת להמשיך לקחת את הכדורים האלה קרוב לוודאי שהייתי מתמכרת אליהם ומצבי היה מסתבך עוד יותר".

\*הכתבה הופקה על ידי המחלקה המסחרית של מגזין קלאב 50 במימון של גורם חיצוני ופורסמה לאחר עריכה עיתונאית